

Законодавчі ініціативи за період 01-15 лютого 2021 року, що впливають на діяльність виробників з ВДЕ

Верховна Рада України, прийняті закони

02 лютого 2021 схвалено Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо єдиної правової долі земельної ділянки та розміщеного на ній об'єкта нерухомості).

Законом встановлюється "автоматичний" перехід права власності/користування земельною ділянкою при переході права власності на розташовану на ній будівлю або споруду до нового власника. Закон знаходиться на підписі у Голови Верховної Ради України.

Закон був розроблений та прийнятий в інтересах забудовників. В той же час може використовуватись інвесторами при будівництві об'єктів ВДЕ та ОСРами, ОСП при виділенні земельних ділянок для будівництва власних об'єктів.

Одночасно слід зазначити, що правники висловлюють ряд ґрунтовних зауважень до закону, що ставлять під сумнів конституційність окремих його положень. Це може мати наслідком ініціювання звернення народних депутатів до Конституційного суду щодо визначення конституційності відповідних положень прийнятого закону.

Законопроєкти зареєстровані

08 лютого 2021 р. за № 5041 зареєстрований проєкт Закону про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік". Законопроєктом передбачено:

- Міністерству фінансів України надається право за рішенням Кабінету Міністрів України здійснювати випуск ОВДП. Передбачений випуск ОВДП на суму 25,15 млрд грн;
- кошти від продажу випущених ОВДП будуть надходити до спеціального фонду Державного бюджету та мають цільове призначення - для фінансування бюджетної програми «Фінансова підтримка ДП «Гарантований покупець» для оплати електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії.

04 лютого 2021 р. за № 5020 зареєстрований проєкт Закону про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" щодо закупівель суб'єктами природних монополій.

Законопроєкт зобов'язує компанії, які здійснюють діяльність з розподілу електричної енергії та природного газу, транспортування теплової енергії, централізованого водопостачання проводити свої закупівлі через тендери в системі Прозорро. Як зазначають автори, це сприятиме прозорості використання тарифних коштів і формуванню справедливих цін при таких закупівлях.

Зокрема, законопроект поширює свої норми на закупівлі, що здійснюють оператори системи розподілу для приєднання об'єктів ВДЕ. Хоча, на сьогодні відповідно до статті 21 ЗУ «Про ринок електричної енергії» закупівлі з метою надання послуг з приєднання вже здійснюються операторами системи розподілу на конкурентних засадах.

03 лютого 2021 року за № 5009 зареєстрований проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення приєднання до електричних мереж. Зокрема, проектом передбачено:

- спрощений порядок розробки проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок із земель державної та комунальної власності для будівництва лінійних об'єктів енергетичної інфраструктури;
- надання можливості будівництва лінійних об'єктів енергетичної інфраструктури на землях державної та комунальної власності без необхідності їх відведення, у разі якщо таке будівництво здійснюється відповідно до містобудівної документації;
- упорядковується процедури укладення договору про встановлення земельного сервітуту на земельних ділянках державної та комунальної власності;
- запровадження механізму «єдиного вікна» для подання розробниками проектною документації та узгодження її із заінтересованими сторонами;
- інші питання.

Розробники проекту передбачають, що запропонований підхід дозволить скоротити строки приєднання у 2,5 рази.

Кабінет Міністрів України

08 лютого 2021 р. прийнято розпорядження № 105-р, яким затверджено стратегічний план розвитку ДП «Гарантований покупець» на 2021—2024 роки. На час випуску моніторингу не було можливим ознайомитись з цим планом внаслідок відсутності його у вільному доступі.

03 лютого 2021 р. прийнято постанову № 89. Уряд скоротив строк дії мораторію на проведення деяких видів перевірок, що був встановлений пунктом 52-2 підрозділу 10 розділу XX Перехідних положень Податкового кодексу України, та встановив перелік видів перевірок юридичних осіб, проведення яких дозволяється. До зазначеного переліку, зокрема, віднесено:

- тимчасово зупинені документальні та фактичні перевірки, що були розпочаті до 18 березня 2020 р. та не були завершеними;
- документальні планові перевірки;
- документальні позапланові перевірки платників податків, за якими отримано податкову інформацію про порушення валютного законодавства в частині дотримання граничних строків надходження

товарів за імпорнтними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями;

- документальні позапланові перевірки по контрольованих операціях та трансфертному ціноутворенні, визначені пунктами 7.8.1.12, 78.1.14, 78.1.15, 78.1.16 Податкового кодексу України.

Постанова набрала чинності 09 лютого 2021 року.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Прийняті рішення

На засіданні 10 лютого 2021 року НКРЕКП постановою № 218 внесено зміни до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії (затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467). Рішення набуло чинності 11 лютого 2021.

Встановлено нові вимоги до ліцензіатів з виробництва електричної енергії:

1) ліцензіат повинен звертатись до НКРЕКП щодо проведення перевірки додержання ним ліцензійних умов та законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо:

- ліцензіат має намір передати цілісний майновий комплекс іншому суб'єкту господарювання (якщо статутними документами не передбачено, що до суб'єкта господарювання, якому передається цілісний майновий комплекс, переходять усі права і обов'язки попереднього ліцензіата);
- ліцензіат, що здійснює господарську діяльність на цілісному майновому комплексі, має намір анулювати ліцензію.

Звернення до НКРЕКП повинно бути не пізніше ніж за два місяці до передачі цілісного майнового комплексу або анулювання ліцензії.

Під «цілісний майновий комплекс» розуміються заявлені здобувачем ліцензії (ліцензіатом) засоби та місця провадження господарської діяльності, сукупність яких забезпечує можливість провадження господарської діяльності на ринку.

2) у випадках, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, ліцензіат повинен повідомляти АМКУ про набуття у власність, користування цілісних майнових комплексів або зміну структури відносин контролю ліцензіата на користь іншої особи, що виникли за наявності зобов'язань, у тому числі грошових, торгових зобов'язань, зобов'язань з виникнення умов фінансової підтримки.

На засіданні 05 лютого 2021 НКРЕКП постановою № 189 внесено зміни до Правил ринку, відповідно до яких скасовано зобов'язання для учасників балансуєчого ринку, у своїх заявках на продаж балансуєчої електричної енергії,

вказувати ціну не менше від значення 55 % від ціни на РДН. Рішення набирає чинності з 01 березня 2021 року.

Дане рішення буде стосуватися виробників електричної енергії з ВДЕ, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на ринку самостійно (поза балансуєчою групи Гарантованого покупця).

Крім цього, це рішення може впливати на результати діяльності Гарантованого покупця, який у процесі діяльності купує/продає небаланси своєї балансуєчою групи на балансуєчому ринку, включаючи ці витрати потім до вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з ВДЕ.

На засіданні 03 лютого 2021 НКРЕКП постановою № 144 зобов'язало виробників електричної енергії продавати особам, що входять з ними до складу одного вертикально

інтегрованого суб'єкта або є афілійованими з ними особами, за двосторонніми договорами не більше 50% від місячного обсягу виробництва електроенергії. Рішення прийнято на виконання ЗУ № 832-ІХ від 01 вересня 2020 р. та набрало чинності з 04 лютого 2021 року.

При цьому, сторони двостороннього договору протягом трьох робочих днів після укладення двостороннього договору інформують Регулятора про предмет договору, ціну електричної енергії та/або порядок її розрахунку (формування), обсяг електричної енергії та графіки погодинного обсягу купівлі-продажу електричної енергії, строки та порядок постачання електричної енергії.

Дане рішення буде стосуватися виробників електричної енергії з ВДЕ, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на ринку самостійно (поза балансуєчою групи Гарантованого покупця).

На засіданні 03 лютого 2021 НКРЕКП постановою № 138 внесено зміни до Порядку встановлення, перегляду та припинення дії «зеленого» тарифу (затверджений постановою НКРЕКП від 30.08.2019 № 1817). Постанова набрала чинності 4 лютого 2021.

Основні зміни у регулюванні питання встановлення, перегляду та припинення «зеленого» тарифу для виробників з об'єктами ВДЕ потужністю більше 1 МВт (для СЕС) та 5 МВт (для ВЕС):

- 1) уточнено перелік документів, що подаються для встановлення «зеленого» тарифу, зокрема:
 - разом з технічними умовами також подається договір про приєднання;
 - виключено вимогу подавати лист Державної архітектурно-будівельної інспекції України, в якому зазначається дата та номер реєстрації декларації про готовність об'єкта електроенергетики (у разі відсутності в копії декларації відмітки про дату та/або номер її реєстрації).

2) При поданні документів для встановлення «зеленого» тарифу виробником ВДЕ, який раніше уклав попередній договір купівлі-продажу електричної енергії (пре-РРА), не допускається відмінність техніко-економічних показників об'єкта електроенергетики, вказаного у пре-РРА, від техніко-економічних показників, зазначених у документах, які надаються для «зеленого» тарифу, а саме:

- збільшення величини максимального розрахункового (прогнозного) навантаження з урахуванням дозволеної (приєднаної) потужності об'єкта;
- розділення об'єкта електроенергетики, щодо якого укладено пре-РРА, на черги та/або пускові комплекси потужністю до 1 МВт (для СЕС) та 5 МВт (для ВЕС).